

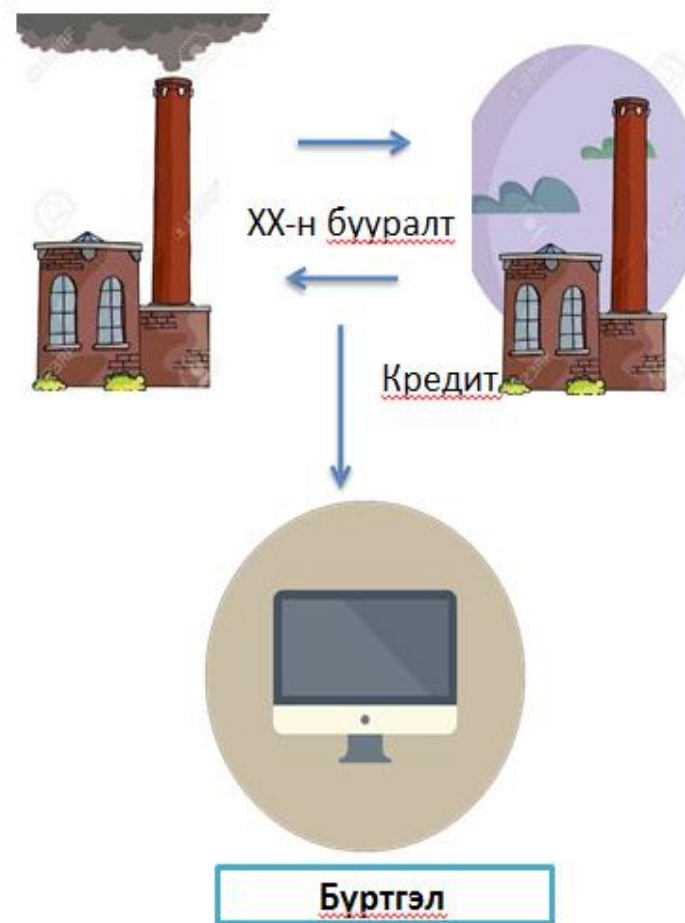
**“ХКОМ-ЫН СЕМИНАР: УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТИЙГ
СААРУУЛАХ, ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ХАМТАРСАН
КРЕДИТ ОЛГОХ МЕХАНИЗМ” СЭДЭВТ СЕМИНАР
2016 ОНЫ 12 САРЫН 14**

ХКОМ-ын кредитийн бүртгэлийн систем, кредит ОЛГОХ

Л.Отгонцэцэг
БОАЖЯ-ны харьяа Байгаль Хамгаалах Сан
УАӨТХН, Хамтарсан Кредит Олгох Механизмын нарийн бичиг

ХКОМ-ЫН БҮРТГЭЛИЙН СИСТЕМ ГЭЖ ЮУ ВЭ?

- Төсөлд оролцогч талуудын мэдээллийг цуглуулах, шалгах, хянах зэргээр мэдээлийн баазад бүх мэдээллийг төвлөрүүлэх.
- Нүүрстөрөгчийн зах зээлийн бүртгэлийн систем нь ялгаралын бууралтын байршлыг хянах боломжтой
- Уур амьсгалын өөрчлөлтийг бууруулах бүх л схемүүд давхар тоологдох, давхар санхүүжилт авах зэргээс зйхлсхийж явуулж байгаа ажиллагаагаа бүртгэдэг өөрийн бүртгэлийн системтэй байдаг.

ХКОМ-ЫН БҮРТГЭЛИЙН СИСТЕМ

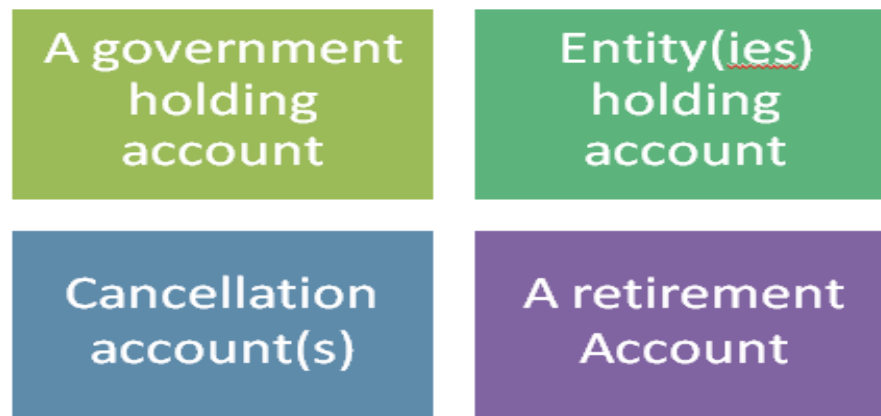
ХКОМ-ын түнш улс бүр өөрийн гэсэн бүртгэлийн системийн тогтолцоог бий болгох уян хатан нөхцөлтэй байдаг.

Гэсэн хэдий ч ХКОМ-ын нийтлэг журамд заасан дараах нэр томьёог дагаж мөрдөх ёстой.

*** Кредит олголт * Шилжүүлэг * Худалдан авах * Цуцлах * Тооцуулах**

Мөн нийтлэг дүрэм журамд тусгаснаар бүртгэл бүр дээр:

- давхар тоологдохоос сэргийлэн доорх 4 дансыг нээсэн байх шаардлагатай

БҮРТГЭЛИЙН СИСТЕМИЙН СЕРИАЛ ДУГААР

ХКОМ-ын Бүртгэлийн системийн нийтлэг журмын дагуу сериал дугаарыг дараах байдлаар өгнө.

- Схем: "ХКОМ" дансны дугаар эхэнд заасан байна;
- Улс: Олон улсын стандарчлалын байгууллагаас /ISO 3166/ улс орныг тодорхойлсон 2 үсэгтэй кодыг оруулна;
- Дахин давтагдашгүй дугаар

Жишээ нь: JCM-ID-JP-0000000001

Олгосон улс
Хэрэгжүүлж байгаа улс
Кредит тус бүрийг дугаарлана
Төслийн хувийн дугаар

ID Number in Mongolia: JCM-MN-001-01-01-MN-0000000001

Host country
Identification title
Reference number
Sectoral scope
Issuance country
Credit ID number

Тухайн улс бүрийн сериал дугаар өөр байж болох боловч нийтлэг журмыг дагаж мөрдөх ёстой.

ХКОМ ба ялгаралын бууралтын кредит

Хамтарсан Кредит Олгох Механизм нь ХХ-н ялгаралыг бууруулж, ялгаралын бууралтын үл худалдаалагдах кредитийг бий болгох хоёр талын буюу хамтарсан механизм бөгөөд олгогдсон кредитийг тухайн тал тус бүр өөрийн ялгаралыг бууруулах зорилтоо биелүүлэхдээ ашиглаж болно.

Монгол улс

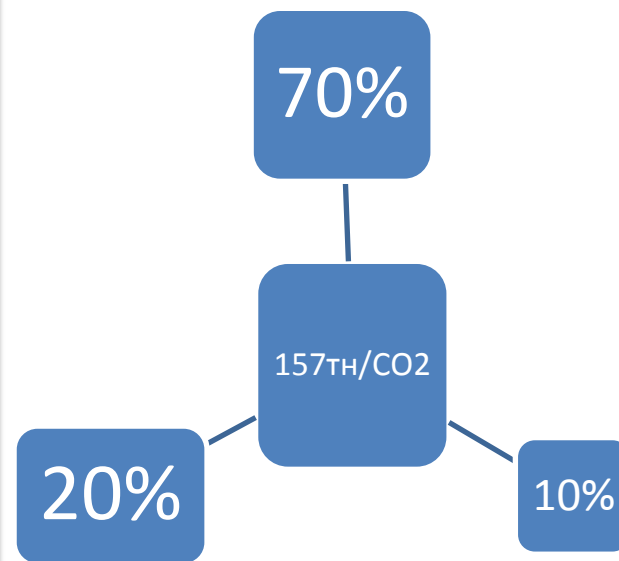
ХКОМ-ын хүрээнд Япон улсын хөрөнгө оруулалтын дэмжлэгтэйгээр өндөр хөгжилтэй орнуудын байгальд ээлтэй, хүлэмжийн хий бага ялгаруулдаг техник, технологи, бүтээгдэхүүнийг нэвтрүүлэн төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх замаар хүлэмжийн хийг бууруулах, эдгээр төсөл арга хэмжээний үр дүнд буурсан хүлэмжийн хийн хэмжээг кредит болгон ялгаралыг бууруулах зорилтоо биелүүлэхдээ ашиглаж болно.

Япон улс

Төсөл арга хэмжээний үр дүнд буурсан хүлэмжийн хийн хэмжээг кредит (үл худалдаалагдах кредит) болгон тооцоолж Киотогийн протоколын хүрээнд Япон улсын хүлэмжийн хийг бууруулах тоон үүрэгт шилжүүлэн тооцуулах боломж бүрдэнэ.

ХХ-н ялгаралыг бууруулах эсвэл шингээх төслийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд төсөлд оролцогчдын оруулсан хувь нэмрийн үр дүнд бий болсон хүлэмжийн хийн ялгаралын бууралтын хэмжээнд үндэслэгдэн ХКОМ-ын кредитийг олгоно. ХКОМ-ын кредит нь үл худалдаалагдах кредит ба Талууд тус бүрт олгогдсон кредитийг тухайн тал өөрийн ялгаралыг бууруулах зорилтоо биелүүлэхдээ ашиглаж болно. Жишээ нь: Манай улсын хувьд 2030 он гэхэд ХХ-н ялгаралыг 14%-аар бууруулахаар хүлээсэн үүргийнхээ дагуу тооцуулах боломжтой байгаа.

2015 оны 6 сард Монгол улсын анхны хоёр төсөл албан ёсоор ХКОМ-ын төсөл болон бүртгэгдсэн 2 төсөл 2016 оны 9 сард ХХ-н ялгаралыг бууруулж, ялгаралын бууралтаа тооцуулан анхны кредитээ авсан байгаа.

- MN001 “Улаанбаатар хотын 118-р сургуульд өндөр үр ашигтай нам даралтын зуухыг суурилуулах төсөл”
- MN002 “Төв аймгийн Борнуур сумын төвийн дулаан дамжуулах шугамыг өндөр үр ашигтай нам даралтын зуухаар солих” төслүүдийн нотолгооны тайлан дээр үндэслэн төслүүдийн хүлэмжийн хийн ялгаралын бууралт буюу кредит (CER)-ийг олгосон.

Mongolia

- **Installation of high-efficiency Heat Only Boilers in 118th School of Ulaanbaatar City Project**
- **Centralization of heat supply system by installation of high-efficiency Heat Only Boilers in Bornuur soum Project**

Existing old-type Heat Only Boiler (HOB) was replaced with high-efficiency HOBs (300kW x 2) to supply hot water for space heating at the school in Ulaanbaatar.

Existing old-type HOBs were replaced with the centralized control system of high-efficiency HOBs (650kW x 3) to supply hot water for space heating.

➡ Amount of JCM credits issued: **50 t-CO₂**
(Monitoring period: September 2015 to May 2016)

➡ Amount of JCM credits issued: **107 t-CO₂**
(Monitoring period: September 2015 to May 2016)

For further information

- ✓ Information on the JCM including issuance of credits is available at: <https://www.jcm.go.jp/>
- ✓ Information on JCM registry system for Japan is available at: <https://www.jcmregistry.go.jp/>
- ✓ General Information regarding JCM is available at: <http://www.mmechanisms.org/e/>

КРЕДИТ ОЛГОХ ҮЕ ШАТ

- Төсөлд оролцогчид хоорондын кредитийн хуваарилалтыг тодорхойлсон баталгаажуулалтын тайланд үндэслэн бүртгэлийн систем дэх өөрсдийн холбогдох дансандаа кредит олгохыг талууд тус бүрт мэдэгдэж өгөх талаар хамтарсан хороонд хүсэлт тавина.
- Хамтарсан хороо нь төсөлд оролцогчдын хооронд кредитийг хэрхэн хуваарилагдах талаар мэдээллийг багтаасан уг хүсэлтийн бүрэн гүйцэд байдлыг шалгаж үзэн талууд тус бүрт үр дүнг мэдэгдэнэ.
- Нарийн бичгийн дарга нар ТО талууд өмнө тохиролцсоны дагуу кредитийг хувиарласан эсэх нь кредит олгох хүсэлт дээр байгаа эсэхийг шалган хуанлын 7 хоногын дотор мэдэгдэнэ.
- Талууд тус бүр кредитийг бүртгэж авах, ашиглахын тулд бүртгэлийн систем үүсгэнэ.
- ХКОМ-ын төсөлд оролцогчид хоорондоо хэлэлцэн кредитийн хуваарилалтыг тохиролцоно.
- Тал тус бүр кредит хүлээн авсан тухайгаа нарийн бичгийн дарга нараар дамжуулан ХХ-руу мэдэгдэнэ.
- Тал тус бүрт олгогдсон кредитийг тухайн тал өөрийн ялгаралыг бууруулах зорилтоо биелүүлэхдээ ашиглаж болно.
- Нарийн бичгийн дарга нарын газар бүх кредит олгохтой холбоотой материалыг архивлан авч үлдэх ба ХКОМ-ын вэбхуудсаар дамжуулан олон нийтэд мэдээлнэ.

КРЕДИТИЙН ГҮЙЛГЭЭ

Source: IGES

1. Transfer

Company A has 50 tCO₂ credit and would like to transfer 25 tCO₂ credit to the holding account of the Government of Mongolia (GoM). GoM account already has 50 tCO₂ credit.

	Before transfer		after transfer
Account A	50 tCO ₂	-25 tCO ₂	25 tCO ₂
GoI account	50 tCO ₂	+ 25 tCO ₂	75 tCO ₂

2. Retirement

Company B has 100 tCO₂ and would like to retire 75 tCO₂ for national reporting

	before retirement		After retirement
Account B	100 tCO ₂	-75 tCO ₂	25 tCO ₂
Retirement account	0 tCO ₂	+ 75 tCO ₂	75 tCO ₂

3. Cancellation of credits

Company A has 25 tCO₂ credit and would like to cancel all of the remaining credits (25 tCO₂)

	Before cancellation		After cancellation
Account A	25 tCO ₂	-25 tCO ₂	0 tCO ₂
Cancellation account	0 tCO ₂	+ 25 tCO ₂	25 tCO ₂

Report to national registry system

(JCM common specification para 5: ...are used as part of the internationally pledged GHG mitigation efforts by the respective countries)

ХКОМ-ЫН БҮРТГЭЛИЙН СИСТЕМИЙГ ОЛОН НИЙТЭД ТҮГЭЭХ

Олгогдсон кредитийг бүртгэж авсан мэдээллийг олон нийтэд нээлттэй болгох зорилгоор тал тус бүр нууцлалын зэрэггүй мэдээллийг нийтэд хүртээмжтэй мэдээллийн хэрэгсэлээр дамжуулан хүргэнэ.

Issuance of credits

Total projects found: 2

Project title						
Reference number	Monitoring period	Date of JC decision on notification	Country	Notified amount of credits to be issued	Date of issuance	Amounts of credits issued
Centralization of heat supply system by installation of high-efficiency Heat Only Boilers in Bornuur soum Project						
MN002	15 Sep 15 - 02 May 16	29 Sep 16	Mongolia	22	30 Sep 16	22
			Japan	85	30 Sep 16	85
Installation of high-efficiency Heat Only Boilers in 118th School of Ulaanbaatar City Project						
MN001	20 Sep 15 - 15 May 16	29 Sep 16	Mongolia	10	30 Sep 16	10
			Japan	40	30 Sep 16	40

БАЯРЛАЛАА!

www.ncf.mn

www.jcm-mongolia.com